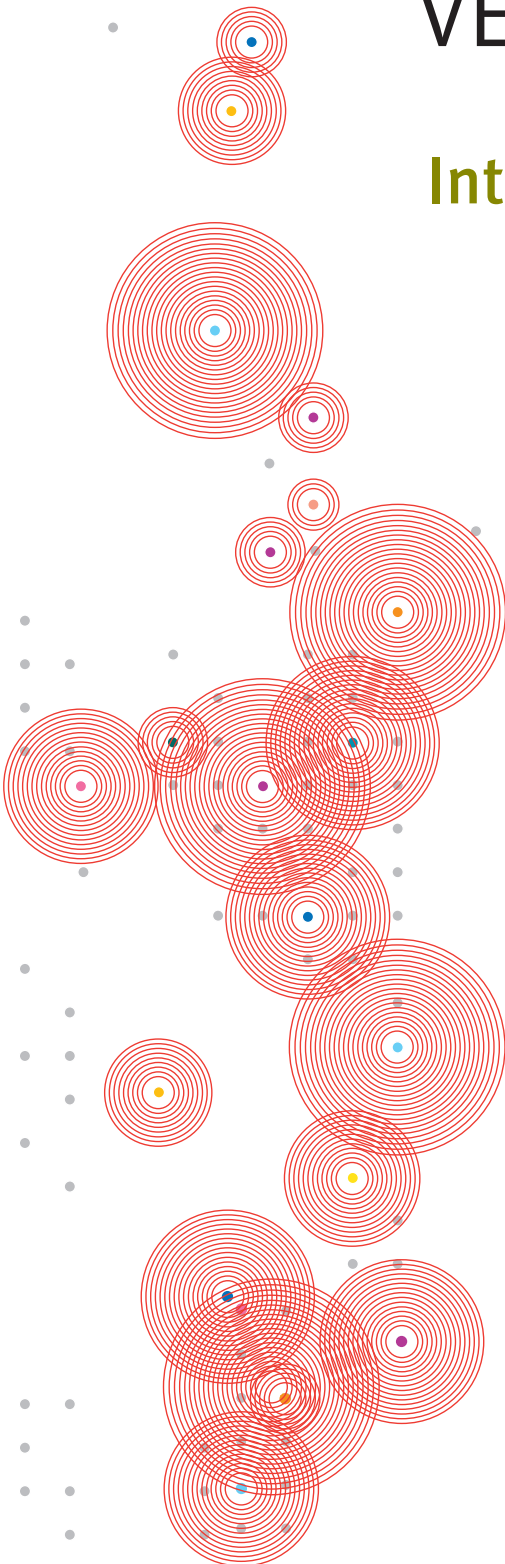

INTEGRATING CITIES VERKTYGSLÅDA

Introduktions- och språkkurser

Erkännanden

EUROCITIES vill tacka Marcus Engler från Network Migration in Europe (europeiskt migrationsnätverk) och Sue Lukes, Anna Reisenberger och Richard Stanton från MigrationWork CIC för deras arbete och bidrag till verktygslådorna.

Vi vill tacka EUROCITIES arbetsgrupp Migration & Integration för deras vägledning i arbetet med dessa publikationer och framför allt: Ramon Sanahuja (Barcelona); Andreas Germershausen, Cigdem Ipek, Andreas Kapphan och Ulrich Raiser (Berlin); Christine Lunde Rasmussen (Köpenhamn); Anu Riila (Helsingfors); Toralv Moe och Tone Skodvin (Oslo); Paul Hoop (Rotterdam); Maria Nyrhinen (Tammerfors); Paula Popoire Gomes och Tom Versluys (Haag). Slutligen skulle vi vilja tacka alla de som bidrog med förslag och exempel till verktygslådorna.

Upphovsrätt © 2012 EUROCITIES asbl, Bryssel, Belgien. Om du vill citera någon del från denna publikation, vänligen referera till dess titel och dess upphavsorganisation.

Arbetet med att producera dessa tematiska riktlinjer leddes av MIXITIES partner MigrationWork CIC, en ideell organisation som arbetar med migrations- och integrationsfrågor / www.migrationwork.org

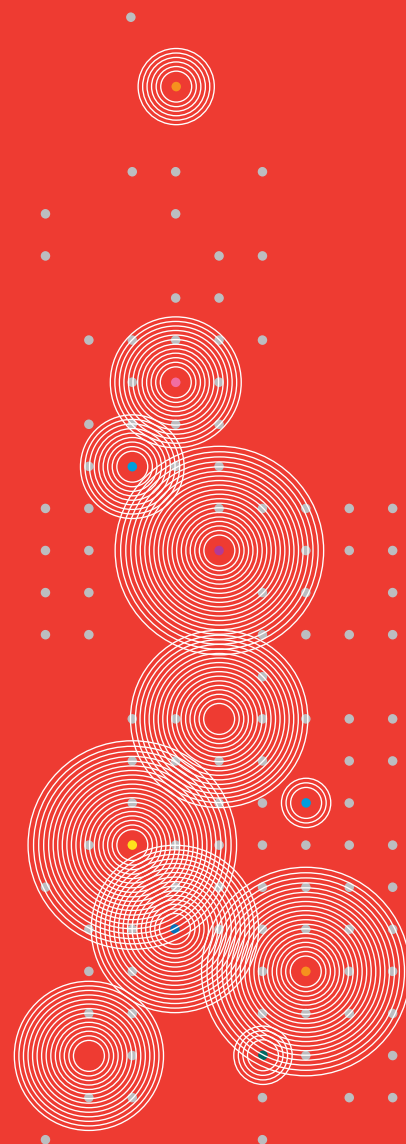
Den finns att få från EUROCITIES asbl
www.eurocities.eu / www.integratingcities.eu / info@eurocities.eu

Författare:

Anna Reisenberger och Richard Stanton, MigrationWork CIC

Projekt MIXITIES finansierades av EU-kommissionen, Generaldirektoratet för inrikes frågor via Europeiska fonden för integration av tredjelandsmedborgare. Författarna av detta projekt ansvarar för idéerna och åsikterna som uttrycks i denna publikation. Kommissionen är inte ansvarig för dessa idéer eller åsikter och inte heller för arbete som kan utvecklas utifrån dem.

Inledning

Verktygslådan innehåller **Integrating Cities riktlinjer för introduktions- och språkkurser** - vilka de är, och hur man kan använda en lista med sammanhangsfaktorer för att anpassa den efter er kommuns förhållanden när detta europeiska verktyg används. Den ger vägledning till hur er kommun kan få ut det mesta av riktlinjerna för att utveckla arbetet med introduktions- och språkkurser.

Vilka är riktlinjerna för introduktions- och språkkurser?

Det börjar med Integrating Cities normer - ett sammandrag över målet med riktlinjerna för introduktions- och språkkurser, tagna från Integrating Cities stadgar.

Riktlinjerna utgår från de nedan angivna delarna:

Nyckelfaktorer, de strategiska delar som gör det enklare för städer att möta Integrating Cities normer. Med andra ord är en kommuns möjligheter att uppnå normerna större desto fler av nyckelfaktorerna som har införts. Vart och ett av dem är formulerade som ett påstående, vilket gör att man enkelt kan fastställa om det stämmer eller inte för en kommun.

Vägledande frågor, frågor som behöver utredas innan ni kan svara på om er kommun har infört nyckelfaktorerna.

Exemplen visar sätt som olika städer och kommuner arbetar med för att ta itu med nyckelfaktorernas olika teman.

01 Kommunen visar sitt engagemang för att stödja introduktions- / orienteringsaktiviteter och språkkurser. En kommuns tillhållande av introduktions- och språkkurser för invandrare kan vara kontroversiellt. Politiker och andra ledare i kommunförvaltningen kan vägleda och inspirera kommunanställda som levererar introduktions- och språkkurser, och stärka engagemanget utomkommunala partners, göra sitt engagemang för detta arbete transparent och synligt för allmänheten; förklara varför det är viktigt; och stödja det med tillräckliga ekonomiska och personalresurser.

VÄGLEDANDE FRÅGOR	EXEMPEL
<ul style="list-style-type: none"> • Finns det ett offentligt uttalande om kommunens engagemang att välkomna invandrare och hjälpa dem att bli integrerade genom att tillhandahålla introduktions- och språkkurser? • Har politiska ledare uttryckt sitt stöd för detta uttalande offentligt, till exempel i lokal media? • Om kommunen har ansvar för att finansiera introduktions- och språkkurser, innehåller budgeten tillräckliga medel för att möta behoven hos nykomna invandrare? • Stödjer kommunen allmänheten i att hjälpa nykomna invandrare att integrera, t.ex. genom mentorskap eller offentliga interkulturella evenemang? • I vilken utsträckning har kommunen hittat kreativa vägar för att förbättra integrationen, utöver det som krävs enligt lag- inkluderande lobbyverksamhet på nationell nivå för förbättringar av den nationella ramen för introduktions- och språkkurser?	<p>Dublin, har via "Dublin City Integration Framework" (Dublins integrationsram), formulerat en vision om en stad där språk inte är något hinder. Ramen har godkänts av stadens utvecklingsstyrelse, som inkluderar externa intressenter från affärssektorn och det civila samhället. Den prioriterar tillhållande av tillräckliga resurser till engelsk språkinlärning och utvecklades efter omfattande samråd med minoritetsgruppen.</p>

Hur är det med specifika miljöfaktorer?

Cities erfarenheter visar att faktorer utanför kommunens kontroll ofta har stor inverkan på integrationen, vilket gör det till en större utmaning. Genom MIXITIES-projektet har EUROCITIES ställt samman en lista över dessa miljöfaktorer som kan påverka kommunens möjligheter att nå upp till riktlinjerna. Ni får gärna referera till de faktorer som är relevanta för att visa de framsteg som kommunen har gjort i främjandet av introduktions- och språkkurser, faktorerna finns listade efter riktlinjerna.

Hur kan man använda verktygslådan för introduktions- och språkkurser?

Integrating Cities verktygslådor är framtagna för att inspirera, utvärdera och utveckla era riktlinjer. Ni kan tillämpa riktlinjerna i verktygslådan på olika sätt, beroende på hur det ser ut i kommunen, oavsett om ni vill fokusera på samtliga riktlinjer eller delar av dem, vem ni vill ha återkoppling ifrån och vilka resurser som finns tillgängliga. Här kommer olika alternativ som kommunen kan använda som enskilda eller följdåtgärder:

Vill ni ha en enkel granskning över ert arbete med mångfald, med hjälp av egna resurser till en låg kostnad?

Riktmärkning via intern utvärdering

Med hjälp av en intern utvärderingsgrupp eller konsulter kan kommunen använda Integrating Cities verktygslåda för att utvärdera var ni står i förhållande till riktlinjerna. Det kan vara en engångsutvärdering, men kan även användas för att fastställa en baslinje utifrån vilken kommunen kan kontrollera framstegen genom att utföra utvärderingar regelbundet.

Vill ni ha en djupgående granskning över ert arbete med introduktions- och språkkurser som utförs av sakkunniga som har förståelse för era erfarenheter och som kan bidra med fräscha idéer och erfarenheter från andra städer och kommuner?

Utvärdering utförd av kollegor

Ni kan genomföra en kollegial utvärdering och få fram en djupgående uppskattning över kommunens arbete och förnyad förståelse för hur ni kan gå tillväga för att uppnå europeisk standard. Detta kan även användas för att validera eller vidareutveckla er egen utvärdering.

När EUROCITIES **metod för kollegial utvärdering** används förs en grupp av kollegor eller jämlikar från andra myndigheter samman för att tillsammans granska kommunens arbete utefter riktlinjerna. Granskningsgruppen kan bestå av kollegor från andra städer i landet eller från andra länder. EUROCITIES har också goda erfarenheter av att bjuda in kollegor från andra sektorer, till exempel från migrationsorganisationer eller statliga myndigheter.

Under ledning av en expert kontrollerar gruppen systematiskt värdkommunens verksamhet gentemot alla nyckelfaktorerna i riktlinjerna. Kontrollen inleds med att kommunen gör en självutvärdering under granskning vilken tillhandahåller bevis på om de olika nyckelfaktorerna efterlevs. Självutvärderingen görs med hjälp av **skriftliga källor** som protokoll, informationsmöten, årsrapporter, övervakningsdata, pressreleaser och så vidare. Därefter besöker gruppen kommunen och genomför **intervjuer och fokusgrupper** med tjänstemän och andra intressenter som arbetar med dessa frågor, för att finna ytterligare bevis på hur och om kommunen följer riktlinjerna. All information från intervjuerna sparas. Den kollegiala gruppen **sammanställer** informationen och uppgifterna som de har samlat in och ger **rekommendationer** för hur kommunen kan stärka integrationsarbetet. Dessa kan lämnas ut direkt till värdkommunens tjänstemän och även tas med i en uppföljningsrapport.

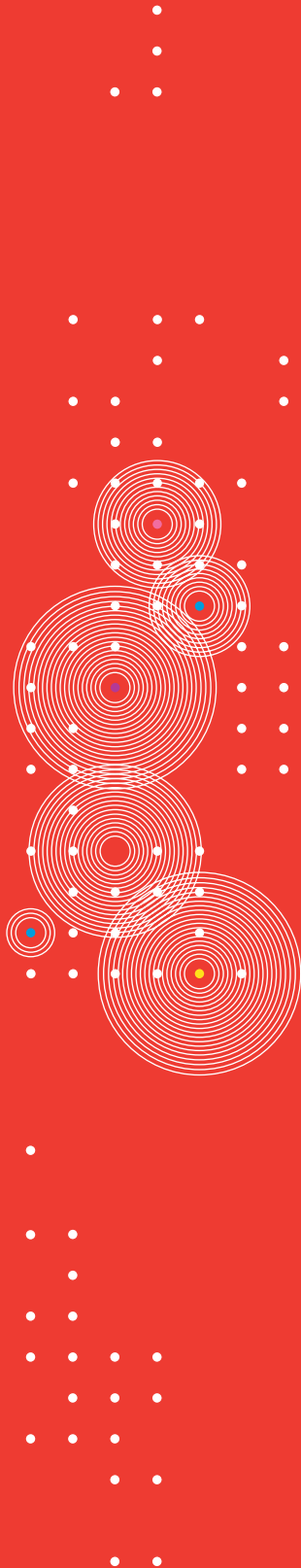
Det är inte ett billigt alternativ utan innebär kostnader för besöken av den kollegiala gruppen och experten som leder arbetet. Men det kan ge nya perspektiv och större erfarenheter från kollegor som kan ha lättare att ifrågasätta lokala bruk.

Har ni identifierat vad som saknas i ert arbete med introduktions- och språkkurser och behöver nu en handlingsplan för att föra kommunen mot europeisk bästa praxis?

Förbereda en handlingsplan

Det här kan vara ett alternativ om kommunen inte redan har en handlingsplan för introduktions- och språkkurser - eller om ni har en handlingsplan som nyligen genomgick en granskning med hjälp av någon av metoderna som nämns ovan. Hur lägger ni upp de steg som kommunen ska ta, för att närma er europeisk standard?

Integrating Cities riktlinjer är en ram som kommuner och städer kan använda för att utveckla sitt arbete med introduktions- och språkkurser. Riktlinjernas nyckelfaktor hjälper er att utforma målen för er plan. De vägledande frågorna ger vägledning om vilka åtgärder som bör prioriteras för att nå dessa mål. Ni kanske även vill identifiera åtgärder som ger snabb utdelning så att tjänstemän och allmänheten ser resultat tidigt så väl som att identifiera de som kräver längre tids arbete. Slutligen ger riktlinjerna konkreta exempel från andra städer och visar hur välplanerade åtgärder kan leda till att den europeiska standarden för introduktions- och språkkurser uppnås.

INTEGRATING CITIES NORMER:

Kommunen välkomnar invandrare genom att främja och stödja introduktions- och språkkurser som förbättrar deras kontakt med offentliga tjänster och deras integration in i samhället och på arbetsplatser.

EU:s EU gemensamma grundprinciper för integration fastslår: “Grundläggande kunskap om värdsamhällets språk, historia och institutioner är absolut nödvändig för integrationen ...” Under det senaste decenniet har flera länder utvecklat nationella modeller för språk- och introduktionskurser, för att hjälpa invandrare att förvärva grundläggande kunskap. Nyligen har Europeiska Unionen utvecklat en modul som sammanfattar medlemsländernas erfarenhet av att organisera språk- och introduktionskurser. Tanken är att den ska fungera som referenspunkt för politiskt ansvariga och sakkunniga inom området. Ibland organiseras språk- och orienteringskurser via regeringsdepartement som ansvarar för utbildning eller integrationsfrågor eller så tillhandahåller kommuner själva språk- och introduktionskurser eller ansvarar för att leverera nationella kurser. Då har de möjlighet att utveckla tillvägagångssätt som passar bäst för lokala behov.

OFFENTLIGA ÅTAGANDEN

01

Kommunen visar sitt engagemang för att stödja introduktions-/ orienteringsaktiviteter och språkkurser.

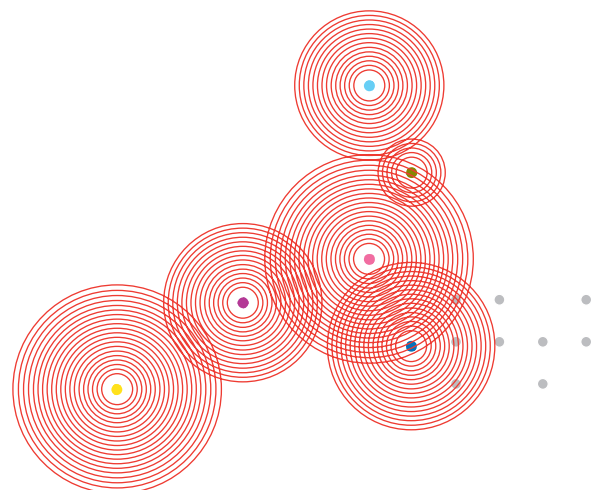
En kommuns tillhandahållande av introduktions- och språkkurser för invandrare kan vara kontroversiellt. Politiker och andra ledare i kommunförvaltningen kan vägleda och inspirera kommunanställda som levererar introduktions- och språkkurser, och stärka engagemanget hos utomkommunala partners, göra sitt engagemang för detta arbete transparent och synligt för allmänheten; förklara varför det är viktigt; och stödja det med tillräckliga ekonomiska och personalresurser.

VÄGLEDANDE FRÅGOR

- Finns det ett offentligt uttalande om kommunens engagemang att välkomna invandrare och hjälpa dem att bli integrerade genom att tillhandahålla introduktions- och språkkurser?
- Har politiska ledare uttryckt sitt stöd för detta uttalande offentligt, till exempel i lokal media?
- Om kommunen har ansvar för att finansiera introduktions- och språkkurser, innehåller budgeten tillräckliga medel för att möta behoven hos nykomna invandrare?
- Stödjer kommunen allmänheten i att hjälpa nykomna invandrare att integrera, t.ex. genom mentorskap eller offentliga interkulturella evenemang?
- I vilken utsträckning har kommunen hittat kreativa vägar för att förbättra integrationen, utöver det som krävs enligt lag - inklusive lobbyverksamhet på nationell nivå för förbättringar av den nationella ramen för introduktions- och språkkurser?

EXEMPEL

Dublin, har via "Dublin City Integration Framework" (Dublins integrationsram), formulerat en vision om en stad där språk inte är något hinder. Ramen har godkänts av stadens utvecklingsstyrelse, som inkluderar externa intressenter från affärssektorn och det civila samhället. Den prioriterar tillhandahållande av tillträdesmöjligheter till engelsk språkinläring och utvecklades efter omfattande samråd med minoritetsgrupper.

02

Kommunens arbete med att tillhandahålla introduktions- och språkkurser styrs av en tydlig och uttrycklig strategi.

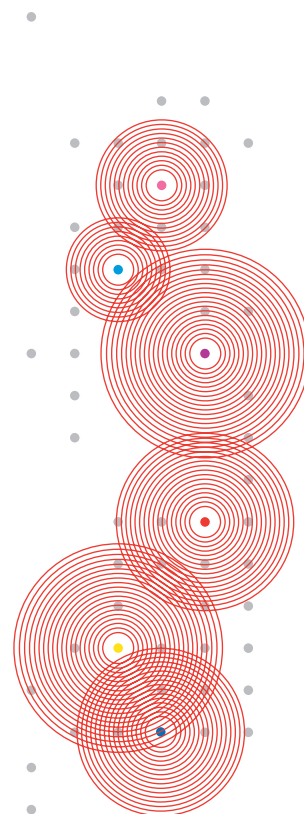
I tider av hårda ekonomiska restriktioner och ökande ojämlikhet mellan invandrare och värdsamhällen måste kommunen göra klart för sin personal och andra leverantörer - så väl som för invandarmålgruppen - vilka mål och prioriteringar som har satts för introduktions- och språkkurser. Ett tydligt uttalande hjälper till att visa vägen vid svåra val och göra det bästa av resurserna, framför allt i de fall som kommunen har en utvidgad strategi för integration.

VÄGLEDANDE FRÅGOR

- **Har kommunen ett nyckeldokument som utstakar strategin för introduktions- och språkkurser, inklusive**
  - mål och huvudprioriteringar för leverans av introduktions- och språkkurser
  - på vilket sätt som introduktions- och språkkurser bidrar till integration
  - målgrupperna för dessa tjänster
  - kvalitetsnormer som ska uppfyllas
  - nyckelåtgärder, program och tidsskalor
  - ansvar för olika åtgärder?
- **Vem ansvarade för att utarbeta strategin på kommunförvaltningen, och inkluderade denna valda politiker?**
- **Hur mycket hjälpte invandrargrupper och andra utomstående intressenter till att utforma det?**
- **Hur säkerställer kommunen att alla avdelningar som tillhandahåller introduktions- och språkkurser känner till strategin?**
- **Har kommunen även en utvidgad strategi för integration - och i så fall - är dess uttalanden om introduktions- och språkkurser i linje med den övergripande integrationsstrategin?**

EXEMPEL

London Enriched (berikad), borgmästarens flykting- och invandrarintegrationsstrategi, har som mål att säkerställa tillgång på lämplig språkundervisning i English for Speakers of Other Languages (engelska för talare av andra språk (ESOL)). Även om London inte är direkt ansvarig för att leverera kurser, så avser strategin, bland sina huvudmål, att möta behoven hos elever som inte är berättigade till avgiftsreducering genom att utveckla av effektiva, hållbara avskrivningsmodeller, förbättra ESOL för arbetsökande och argumentera för Londons ESOL:s behov i samband med minskad finansiering.

SAMORDNING

03

Kommunen har en tydlig ansvarsfördelning för samordning och leverans av passande och tillräckliga introduktions- och språkkurser för invandrare.

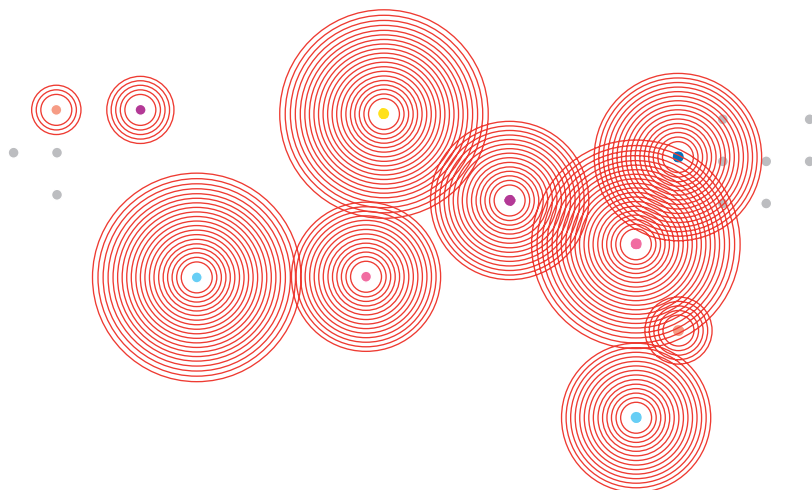
I många länder delas ansvaret för att leverera introduktions- och språkkurser mellan flera olika statliga nivåer och icke-statliga aktörer. I dessa fall är det mycket viktigt att tydligt definiera kommunens roll. Även när kommunen inte är ansvarig för att direkt leverera eller starta dessa kurser, har den en påverkande och samordnande roll och stort intresse av att säkerställa att alla invånare kan kommunicera på kommunens officiella språk.

VÄGLEDANDE FRÅGOR

- **Vem har det övergripande ansvaret för att leverera introduktions- och språkkurser i kommunen och hur har den personen (eller avdelning) kontakt med leverantörerna av dessa kurser?**
- **Finns det ett dokument eller schematisk teckning som förklarar roller och ansvarsfördelning?**
- **Om privata organisationer finns kontrakterade att leverera kurser, på vilket sätt väljs de ut och hur kontrolleras de?**
- **Hur samarbetar kommunen med regeringen, avdelningar inom kommunen och myndigheter beträffande introduktions- och språkkurser?**
- **Hur samordnar leverantörer av introduktions- och språkkurser med arbetsförmedlingen och utbildningsväsendet för att undvika överlappning och luckor och för att förbättra integrationen?**
- **Hur främjar kommunen utbytet av god praxis och nätverk om introduktions- och språkkurser mellan (a) leverantörerna, och (b) andra kommunala myndigheter? Finns det belägg för att detta utbyte fungerar effektivt?**
- **På vilket sätt hänger kommunens introduktions- och språkkurser samman med andra tjänster för nyligen ankomna invandrare, som flyktingmottagningar, eller medborgarskap före inresa eller välkomstpaket?**

EXEMPEL

Kommunerna i **Helsingfors** huvudstadsregion och statliga departement bestämde sig för att tillsammans förbättra möjligheterna till arbete för nykomlingar genom att satsa två miljoner euro på nya resurser och personal för språkundervisning. Målet är att kontrollera effektiviteten av investeringen, och faller under Finlands nya storstadspolicy för att tackla utmaningar i städer.

BEHOVSBEDÖMNING

04

Introduktions- och språkkurser och material utvecklas och granskas av kommunen genom en tydlig, evidensbaserad och inkluderande process i syfte att bedöma de behov som finns.

Även om en stor del av läroplanen bestäms centralt, behöver lokala kurser anpassas efter invandrades behov: deras ursprung, tidigare utbildning och deras åsikter. Effektiva kurser ska även ta med åsikter från lokala sociala partners med i beräkningen. Orienteringskurser måste återspegla verkligheten i den kommun där man bor och hur invandrarna gör för att få tillträde till tjänster.

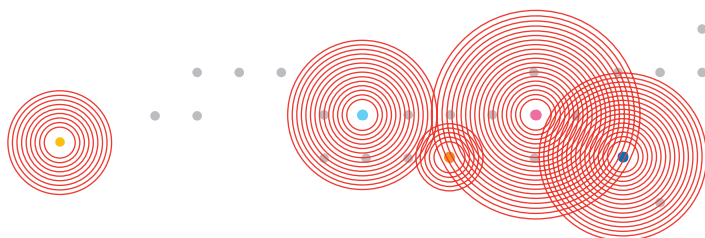
VÄGLEDANDE FRÅGOR

- På vilket sätt bedömer kommunen nykomlingars behov och vad kurserna bör täcka?
- Vilka uppgiftskällor och andra underlag används vid bedömningen, och vem analyserar dem?
- På vilket sätt engagerar kommunen invandrarelever och samhällsgrupper för att identifiera deras behov och hjälpa dem att ta del i utvecklingen av språkstrategi och programmen?
- På vilket sätt tar kommunen reda på arbetsgivarnas åsikter om behoven av introduktions- och språkkurser?
- På vilket sätt utformas professionella och yrkesmässiga språkkurser som påverkas av arbetsgivare och/eller andra intressenter som universitet, tekniska högskolor, fackföreningar och arbetsförmedlingar?

EXEMPEL

München, stödjer genom Centret för integrationsrådgivning inte bara individuella invandrare, utan genomför även trendanalyser och identifierar luckor där behov inte uppfylls. Centret är en del av ett stort nätverk av kursleverantörer som stödjer invånare att integrera sig på Münchens arbetsmarknad. Detta har till exempel lett till en särskild kurs i tyska för unga asylsökande och yrkesinriktade kurser för invandrare i den elektrotekniska sektorn.

I **Barcelona** använder man etablerade nätverk för att bedöma invandrades behov. Xarxa d'Accollida, är ett exempel på ett nätverk av civila organisationer som arbetar för ett bredare integrationsmål och har bland sina medlemmar cirka 45 leverantörer av språkkurser för invandrare. Staden använder sig av denna struktur för att identifiera behov och dela resurser för språkundervisning.

UNDERLÄTTA TILLGÅNG

05

Introduktions- och språkkurser marknadsförs till nykomlingar och ansträngningar görs för att hjälpa dem att snabbt komma in på kurser.

Invandrare möter ofta finansiella eller strukturella hinder för deltagande, inklusive kursavgifter, rese- och barnomsorgskostnader, så väl som förseningar när kurser är övertecknade. Integration är svårare att uppnå efter en tid och stadgade invandrare hamnar ofta vid sidan av. Tydlig information om olika gruppers rätt till orienteringskurser och språkutbildning uppmuntrar till deltagande.

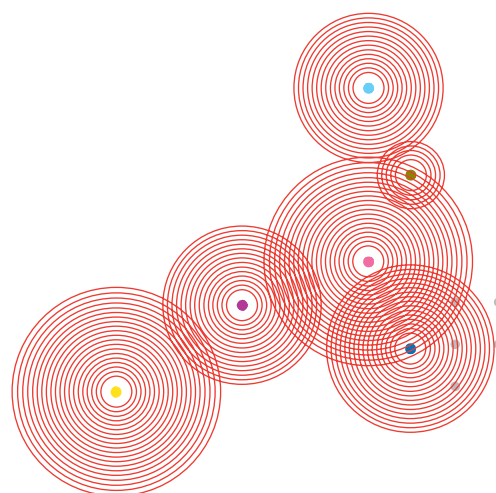
VÄGLEDANDE FRÅGOR

- Vilka hinder finns för invandrare att ta del i introduktions- och språkkurser och hur bemöter kommunen dem?
- Hur säkerställer kommunen att nykomlingar får information om de kurser som finns tillgängliga för dem? Var kan invandrare och deras rådgivare få reda på vem som har rätt att delta i kurser, och vem måste delta i kurser?
- Hur snabbt kan nykomlingar börja på introduktions- och språkkurser och hur lång är den vanliga väntetiden?
- Hur uppmuntrar kommunen nykomlingar att ta del i och framgångsrikt genomföra kurser?
- Vilka sorts ekonomiskt eller annat stöd finns tillgängligt för elever, som avser till exempel gratiskurser, resekostnader, böcker och barnomsorg?
- Hur stort är deltagandet i olika typer av kurser för olika typer av elever?

EXEMPEL

I **Stockholm**, är Svenska för Invandrare (SFI) gratis och elever kan även få hjälp med böcker och barnomsorg. Vanligtvis bedöms elever och kan börja på lämpliga kurser inom en månad. Regeringen tillhandahåller en extra sporre för vissa studenter, som flyktingar, som når sin målnivå inom en viss tidsram. De kan få en SFI-bonus på upp till 1300 Euros, vilket motiverar eleverna att prestera, enligt dem själva.

I **Dublin**, gör "Tell Me More Language Learning Programme" (berätta mer om språk för mig) språkinläring lättillgängligt via stadens biblioteks online språkinlärningspaket. Programmet som finns tillgängligt på 15 språk är elevcentrerat, och ger tillgång till handledare online och arbetsspecifik vokabulär, tillsammans med funktioner som taligenkänning, grammatik- och förståelseprov och examinationsmoduler.

06

Kurserna är organiserade så att invandrare med olika åtaganden och inlärningsbehov kan nå sina kursmål.

Flexibelt kursinnehåll och val av tidpunkt är mycket viktigt för att möta språkelevs olika behov, särskilt för de mest missgynnade och grupper som är svåra att nå. Elever behöver tillräckligt med tid för att uppnå sina mål antingen via traditionella kurser eller via inlärningsmodeller som kombinerar närvaro med online-studier.

VÄGLEDANDE FRÅGOR

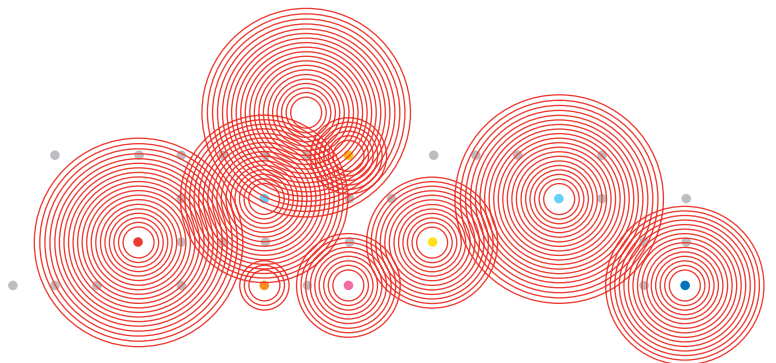
- **Är kurserna flexibelt tidsanpassade för att passa in med folks arbets- eller familjeansvar (till exempel deltids-, dag, helg- och kvällskurser: online studier, arbetsbaserade inläring, mentorskap, uppsökande kurser som tillhandahålls för missgynnade grupper)?**
- **Erbjuder kommunen olika språkkurser på olika nivåer för att passa folks tidigare utbildning och personliga behov?**
- **Bedöms nya elever med individuella läroplaner så att de kan placeras i rätt kurs, och hjälpa den att göra framsteg?**
- **Vilka åtgärder tar kommunens introduktions- och språkkurser för att tillgodose elevers särskilda behov? Till exempel, är kurserna organiserade för att möta behoven hos invandrare som ...**
  - har olika studiebakgrund
  - behöver tvåspråkigt stöd
  - inte är skrivkunniga på deras eget språk eller i det romerska alfabetet
  - har inlärningssvårigheter och/eller fysiska handikapp
  - kvinnor i hemmet, särskilt de med behov av barnomsorg
  - är unga, inklusive ensamma barn
  - är äldre, och inte en del av arbetskraften
  - redan har arbete, men inte kan ta sig till kurserna
  - är akademiker eller har professionella eller yrkeskunskaper
  - redan har varit i landet en tid (etablerade invandrare)
  - vill förbereda sig inför medborgartester?

EXEMPEL

I **Frankfurt**, är invandramammor med på undervisningen i barnens lågstadieskola eller förskola två morgnar i veckan. Med detta "Mamma lär sig tyska"-system, lär de sig tyska vid sidan av deras barn, använder vardagliga uttryck som de behöver för att navigera sitt nya liv i Tyskland, för att förstå deras barns aktiviteter och smida ett fram en samarbetsrelation med skolorna. Över 100 kurser har

redan drivits i staden.

I **Stockholm**, finns det kurser i svenska för de som är blinda eller döva och till och med undervisning på tu man hand och psykologiskt stöd för flyktingar som har utsatts för trauman. Ett projekt stödjer folk som har praktik med tvåspråkiga arbetscoacher och specialistvokabulär och genom undervisningsmetoder via mobiltelefoner.

ORIENTERING

07 Introduktions- och språkkurser täcker lokal kunskap, vardagligt språk och invandrades rättigheter.

De flesta språk- och kombinerade språk-/introduktionskurser täcker "kännedom om samhället", men detta bör sträcka sig längre än till att ge information för att förbättra invandrades medvetenhet om deras juridiska rättigheter och ansvar som invånare. Orienteringselementen bör tillhandahålla information som är praktiskt användbar i värdkommunen t.ex. om hur kollektivtrafiken och andra tjänster fungerar, hur man hittar bostad, osv.

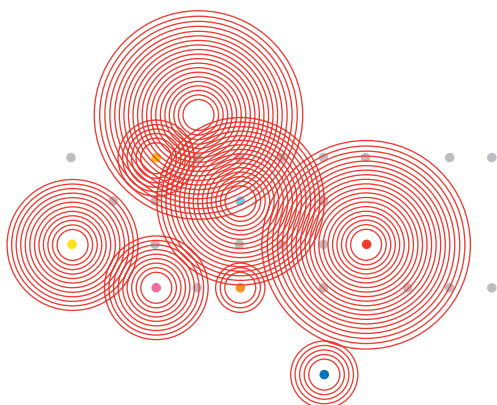
VÄGLEDANDE FRÅGOR

- På vilket sätt förmedlas information om att leva i kommunen?
- Täcker dessa kurser invandrades rättigheter och förklarar hur de kan ta del av den lokala demokratin?
- Hjälper introduktionskurserna nykomlingarna att få tillträde till de tjänster som de har rätt till som utbildning, sysselsättning, boende och juridisk rådgivning?

EXEMPEL

I **Barcelona** har man utvecklat en två timmar lång introduktionssammankomst som tillhandahåller nödvändig praktisk information för vardagslivet. Denna inkluderar information om hur man registrerar sig, hur man får tillgång till tjänster och om invånares rättigheter och skyldigheter. Sammankomsterna levereras av uppsökande representanter i de olika distrikten och även på samhälls- och invandrarföreningar. Till kursen tillhandahålls en handbok med användbara adresser för registrering, språkinläring, registrering på skolor, osv. Handboken är distriktsspecifik och finns tillgänglig på flera olika invandrarpråk. Kurserna öppna och flexibla. Tolkar används när deltagarna inte förstår officiella språk.

I **Wien**, tillhandahåller Integrations- och mångfaldsavdelningen omfattande stöd och orientering. "Kom igång i Wien"-projektet är en del av integrationsprogrammet och välkomstpaketet om Wien som ges till invandrare av invandrarkontoret. Det inkluderar individuell coaching för invandrare och föreläsningar på flera olika språk om reglerna för att bo tillsammans som goda grannar, hur Österrikes utbildnings- och sjukvårdssystem är uppbyggda, arbetsmarknaden och boendemarknaden i Wien, och om Österrikes lag för invånare och bosättning. Att delta på föreläsningarna ger tillgång till kuponger till språkkurser. Kom igång i Wien riktade sig från början till medborgare i tredje land, men sträcker sig numera även till invandrare från EU-länder.

NÄSTA STEG

08

Elever får hjälp att gå vidare till anställning, ytterligare språkinläring och andra kurser.

Det är mycket troligare att folk fortsätter att uppdatera sin kunskap eller får anställning om kurser bygger på deras kompetenser och tillhandahålls ytterligare råd och handledning. Tillhandahållande av introducerande språkkurser är ofta inte tillräckligt och kurser bör vara länkade till vanligt språk och färdighetsträning. Arbetsgivare och leverantörer av yrkes- och högre utbildningar kan tillhandahålla övergångsstöd och underlätta integration på arbetsmarknaden.

VÄGLEDANDE FRÅGOR

- Är kurser och tester i linje med nationella kvalificeringsramar och/ eller Europa rådets gemensamma europeiska referensram för språk (CEFR)?²
- Erkänns elevers prestationer av arbetsgivare och vidareutbildningsinstitutioner?
- Vilken typ av information, råd och rådgivning finns tillgänglig om vidare möjligheter?
- När studenter har avslutat inledande kurser, kan de få tidigare kvalifikationer erkända och fortsätta till språkutbildningar på högre nivå, yrkesträning eller universitet?
- Finns det avtal mellan arbetsgivare och fackföreningar för mentorskap, praktik, yrkesträning, och andra sätt för att hjälpa folk till arbete?

EXEMPEL

I **Stockholm** finns det flera yrkesinriktade språkkurser, till exempel, för erfarna lastbilschaufförer, som kan ta körkort och tillhandahålls arbetslivserfarenhet; och för ingenjörer som fackföreningar organiserar mentorskap åt och kan gå direkt till ingenjörsutbildningar på universitetsnivå.

Helsingfors finns det en kurs där elever börjar lära finska på yrkeshögskolor, vilket ger en mjuk övergång till yrkesfärdigheter. De får även personlig rådgivning och kurspoäng med tanke på de yrkeskvalifikationer som de redan har. Elever som går på ettåriga yrkesutbildningar inom teknik och transport, social- och sjukvård, kan även få praktik och handledning för vidare yrkesutbildning.

² Europa rådet utvecklade CEFR och täcker skrivet och talat språk. Det finns tillgängligt på 36 språk: www.coe.int
Exempel på olika nivåer av talat språk på grund-, självständig- och expertanvändare:

A1: Jag kan presentera någon och använda grundläggande hälsnings- och avskedsuttryck.

A2: Jag kan göra enklare affärer i butiker, på postkontor och banker.

B1: Jag kan inleda, upprätthålla och avsluta samtal om ämnen som är bekanta och av personligt intresse.

B2: Jag kan interagera flytande med infödda talare och ge åsikter om flera olika ämnen.

C1: Jag talar språket flytande, korrekt och effektivt om flera olika professionella och akademiska ämnen.

KONTROLL OCH UTVÄRDERING

09

Kurserna kontrolleras och utvärderas regelbundet för att säkerställa att de passar sitt syfte, ger behållning till deltagare och visar förbättring över tid.

De flesta leverantörer av språkkurser kan bedöma om de har nått fram till målgruppen, och om rekryterings-, slutförande- och prestationsmålen har uppnåtts, och vilka kan jämföras över tid. Framsteg i individuell språkinläring kan mätas med hjälp av Europeiska rådets gemensamma ram för språk (CEFR). Denna nyckelfaktor tar även itu med behovet av objektiv bedömning via extern kontroll och utvärdering, som kan inkludera återkoppling från alla intressenter. Studier kan bedöma insatserna för integrationsmålsättningar under tillhandahållandet av introduktions- och språkkurser.

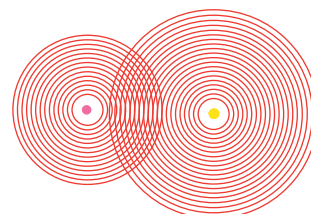
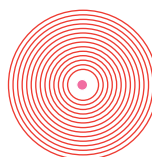
VÄGLEDANDE FRÅGOR

- Hur bedömer ni om er kommun hanterar arbetet med introduktions- och språkkurser effektivt?
- Vem är ansvarig för att bedöma kvantiteten och kvaliteten på introduktions- och språkkurserna för kommunens invandrargrupper?
- Hur samlas återkoppling från interna och externa intressenter och partners in?
- Registreras undervisnings- och stödpersonals kvalifikationer och kontrolleras deras undervisning? Finns det lämplig vidareutbildning tillgänglig?
- Hur kontrolleras elevernas inläring på introduktions- och språkkurser?
- Samlas återkoppling från studenter om deras språkförbättring, känsla av att vara integrerad och hur pass nöjda de är, in systematiskt?
- Har kommunen satt upp mål för och diarieför elevernas prestationer och framsteg? Sker uppföljning om resultaten inte förbättras?
- Vad ingår i externa utvärderingar och inspektioner och hur används resultatet av dem?
- Vilka förändringar har gjorts eller är planerade som ett resultat av kontroll och utvärdering?

EXEMPEL

Den italienska regionen **Lombardiet** har tillsammans med ministeriet för sysselsättning, sjuk- och socialpolitik utvecklat och kontrollerat olika flexibla certifieringar för att lära sig italienska som andraspråk, så väl som drivit vidareutbildningar för lärare. "Certifiera din italienska"-databasen registrerar elevers deltagande och framsteg och kontrollerar även hur språknätverk fungerar. Detta gör det möjligt att jämföra över 300 kurser och 6000 elever som har gjort språktest.

Regeringen i **Flandern**, i Nederländerna, har utvärderat dess integrations kurser utefter deras prestationer, effektivitet och inverkan i samråd med invandrare. En del av utvärderingen inkluderar om kursdeltagarna kommer från målgrupper, orsak till kursavhopp, hur kursdeltagande inverkar på socialt engagemang, interkulturella kontakter, hälsa och boende status.

Miljöfaktorer

Nedan finns en lista över faktorer som kan påverka kommunens möjlighet att möta riktlinjerna. Ni kan rådfråga dess när ni använder verktygslådan för att förklara ett särskilt sammanhang där staden verkar för att nå europeisk standard.

MILJÖFAKTORER	EXEMPEL PÅ VAD EN FAKTOR KAN INNEFATTA
• Nationell lagstiftning och praxis	Fördelning av befogenheter mellan central och kommunal administration; regler som begränsar en kommuns möjlighet att tillhandahålla service till invandrare, eller sätt att tillhandahålla dem.
• Tillgång till data	Begränsad åtkomst till källor med kvantitativ data - eller kvalitativ information när det behövs.
• Invandrabefolkning	Tidigare invandring inklusive nyligen inträffade förändringar; sammansättningen av den nuvarande invandrabefolkningen (t.ex. språkrav, mångfald, länkar till tidigare bosättning).
• Arbetsmarknaden och andra ekonomiska förutsättningar	Arbetslöshetsnivåer och kunskapskrav från lokala arbetsgivare, möjligheter till eget företagande.
• Kommunala resurser	Tillgång till ekonomiska resurser till integrationsåtgärder; förändringar av budget.
• Kommunens politiska situation	Politisk kontroll inom kommunförvaltningen; dess migrations- och integrationspolitik; möjligheter under val.
• Kommunens civila samhälle	Graden av utveckling av det civila samhället i kommunen - både invandrar drivna organisationer och andra; utsträckningen av engagemang i kommunalt beslutsfattande.

Om MIXITIES:

MIXITIES var ett ömsesidigt inlärningsprojekt - som pågick från senare delen av 2010 till maj 2012 - genom vilket kommuner och städer lärde sig hur de på bäst sätt kunde leverera sina åtaganden till EUROCITIES Integrating Cities stadgar. MIXITIES utforskade tre av stadgarnas områden, utvecklingen av detaljerade riktlinjer för nyckelingredienser och bästa praxis för var och ett av dessa områden. Riktlinjerna användes därefter till att analysera verkliga erfarenheter i europeiska kommuner och städer med hjälp av kollegiala utvärderingar.

Värdkommunen eller -staden - som fick besök av en kollegial utvärderingsgrupp - lärde känna sina styrkor och svagheter inom området för diskrimineringsarbete genom jämförelse med riktlinjerna. Utöver detta, genom att styra riktlinjerna "live" i respektive stad eller kommun gav MIXITIES möjlighet att testa, förbättra och utveckla verktygslådan, som kommer att användas av kommuner och städer över hela Europa, till att bli ett effektivt verktyg för att införa stadgarna i praktiken.

MIXITIES infördes av ett konsortium som samordnades av EUROCITIES, 16 lokala myndigheter från 12 EU-medlemsländer så väl som experter från Berlins senat för integration och invandring och MigrationWork CIC.

På vilket sätt står Integrating Cities verktygslåda i relation till ett större EU-sammanhang?

Den europeiska agendan för integration 2011 erkänner EU:s roll för att tillhandahålla ett ramverk för kontroll, riktmärkning, och utbyte av bästa praxis för invandrarintegration inom flera olika förvaltningsnivåer. EUROCITIES verktygslåda kompletterar de europeiska standarderna för integration.

Dessa verktygslådor, riktlinjer och standarder för invandrarintegration (inklusive de som utvecklats i andra projekt och nätverk) visar det engagemang som många myndigheter och NGO:es hyser för att lära av varandra, värdera och förbättra riktlinjer för invandrarintegrationen i Europa.

Square de Meeûs 1
1000 Bryssel
Belgien
Tfn: +32 2 552 08 88
info@eurocities.eu
www.eurocities.eu

